

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Daniely Zemanové, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **D. M.**, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2, Praha, ve věci ochrany proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 11. 4. 2017, čj. 5 A 52/2017-34,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalobce se domáhá u městského soudu ochrany před nečinností správního orgánu podle § 79 s. ř. s. Dne 7. 3. 2016 podal proti usnesení Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 17. 2. 2016, čj. MHMP 277291/2016, sp. zn. S-MHMP 171822/2016, odvolání. Dne 11. 3. 2016 obdržel přípis žalovaného, že odvolání postoupil nadřízenému správnímu orgánu. O jeho odvolání však dosud nebylo rozhodnuto.

[2] Po obdržení výzvy soudu k zaplacení soudního poplatku podal žalobce dne 13. 3. 2017 žádost o osvobození od soudních poplatků. V této žádosti uvedl, že v současné době vzdoruje vážnému a dlouhotrvajícímu onemocnění, pro které je opakovaně v dočasné pracovní neschopnosti. Krajský soud mu zaslal formulář „Potvrzení o osobních,

majetkových a výdělkových poměrech“ a vyzval ho k jeho řádnému vyplnění a zpětnému odeslání ve lhůtě 10 dnů. Žalobce uvedl, že nepatří mezi osoby nemajetné, ale vzhledem k četnosti zásahů do svých práv byl nucen požádat o soudní ochranu. Vzhledem k četnosti zásahů likvidační povahy a v důsledku okolností založených na vyšší moci nemůže s jistotou konstatovat, zda uvedl pravdivé údaje nebo zdali nezamlčel určité okolnosti, které mohou mít vliv na rozhodování soudu. Proto se rozhodl soudem zaslané potvrzení vyplnit jen obrazně a nepodepsat je. Potvrzení žalobce obsahuje jeho osobní údaje, dále údaj o tom, že je zaměstnán jako technik, administrátor u České televize; průměrný měsíční výdělek ani potvrzení od zaměstnavatele však nedoložil. Žalobce dále uvedl, že měl za poslední zdaňovací období po odečtení daně příležitostný příjem do 10.000 Kč a že pobírá dávky nemocenského pojištění, přičemž denní výše dávky činila 532 Kč (tj. cca 16.000 Kč měsíčně). Jde-li o osobní majetek větší ceny, uvedl, že má byt v osobním vlastnictví v P. na adrese K. X a pozemek p. č. X v k. ú. X..

[3] Městský soud žádosti žalobce usnesením ze dne 11. 4. 2017, čj. 5 A 52/2017-34, nevyhověl. Důvodem byla mimo jiné skutečnost, že prohlášení o majetkových poměrech žalobce nepodepsal s odůvodněním, že jeho tvrzení nemusí být pravdivá a úplná. Žalobce podle městského soudu neposkytl úplný a věrohodný obraz o svých majetkových a osobních poměrech, a tím nesplnil podmínky vyžadované zákonem pro osvobození od soudních poplatků. Soud poukázal na povinnost tvrzení a povinnost důkazní, která tíží primárně žadatele o osvobození od soudních poplatků.

II. Shrnutí kasační stížnosti

[4] Proti usnesení městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) blanketní kasační stížnost. V rámci odstranění vad ji doplnil obsáhlým a ne zcela srozumitelným podáním, ze kterého se důvodů pro osvobození od soudního poplatku okrajově dotýká pouze pasáž II.F.m odstavce 224 až 243. Z ní ve stručnosti vyplývá, že stěžovatel se cítí být obětí společnosti a že formulář o majetkových poměrech by neposkytl přesný obraz o jejich finanční situaci s ohledem k tomu, že je obětí majetkových trestných činů a že na obranu proti nim musí vynakládat nemalé množství finančních prostředků a času. Je dotčen nezákonnými zásahy státní správy a jiných osob, což jej ohrožuje z hlediska existence a důstojných životních podmínek; soudu vytýká, že tyto skutečnosti nezohlednil. Současně poukazuje na svůj nepříznivý zdravotní stav (i své manželky), dlouhodobé a nákladné léčení. Městský soud neposoudil ani sociální poměry stěžovatele. Poukazuje také na probíhající exekuce, neshody s bankovními institucemi a jinými orgány. Domnívá se, že neosvobozením od soudních poplatků je trestán za protiprávní jednání orgánů státní správy a dalších osob.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud shledal, že podmínky řízení jsou splněny, a kasační stížnost vyhodnotil jako přípustnou. NSS předesílá, že podle své konstantní judikatury nepožadoval po stěžovateli zaplacení soudního poplatku za řízení o kasační stížnosti, ani

netrval na povinném zastoupení advokátem (viz rozsudek NSS ze dne 24. 10. 2007, čj. 1 Afs 65/2007-37).

[6] Stěžovatel ve své kasační stížnosti obsáhle popsal průběh řízení před správními orgány a poukázal na vady jejich postupu, které způsobily nezákonnost výsledných rozhodnutí. Současně uvádí důvody pro ustanovení zástupce pro řízení před krajským soudem. Nejvyšší správní soud konstatuje, že tyto námitky jsou nepřípustné, neboť se jedná o důvody, které nesměřují proti napadenému usnesení (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[7] Nejvyšší správní soud následně posoudil kasační námitky směřující proti napadenému usnesení městského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[8] Z § 36 odst. 3 s. ř. s. vyplývá, že účastníkovi lze přiznat osvobození od soudních poplatků, odůvodňují-li to poměry účastníka. Žadatel je povinen soudu prokázat věrohodným způsobem své majetkové a sociální poměry. Je výlučně na účastníkovi, aby svoji finanční a majetkovou situaci soudu dostatečně konkrétně popsal a předložil doklady prokazující nedostatek finančních prostředků. Pokud účastník tuto povinnost nesplní, soud výdělkové a majetkové možnosti sám z úřední povinnosti nezjišťuje (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 1 2005, čj. 7 Azs 343/2004-50) a žádost zamítne.

[9] Městský soud nepřiznal osvobození od soudních poplatků s odkazem na břemeno tvrzení a důkazní, které nese žadatel o osvobození od soudních poplatků. S posouzením věci městským soudem se Nejvyšší správní soud ztotožňuje, neboť stěžovatel tato břemena neunesl tím, že sám výslovně zpochybnil úplnost a správnost svých tvrzení; prohlášení o osobních a majetkových poměrech odmítl podepsat s tím, že za správnost a pravdivost v něm uvedených informací neručí. Nevěrohodností či neúplností tvrzení stěžovatele o existenci předpokladů pro osvobození od soudních poplatků se již dříve zabýval a dospěl k závěru, že tato okolnost vylučuje, aby bylo žádosti vyhověno (viz rozsudek NSS ze dne 26. 8. 2009, čj. 1 As 39/2009-88). Městský soud tedy postupoval správně, pokud takové žádosti nevyhověl.

[10] Městský soud nespoléhal pouze na vyplnění formuláře o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, nýbrž pokusil se potřebné informace shromáždit i ze samotného podání stěžovatele (srov. str. 3-4 napadeného usnesení); postupoval tedy v souladu s rozsudkem NSS ze dne 17. 9. 2008, čj. 4 Ads 90/2008-130 (k tomu srov. také usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, čj. 1 As 23/2009-95). Ani tímto způsobem však nedospěl ke komplexní představě o majetkových poměrech stěžovatele.

[11] Nutno podotknout, že kasační stížnost stěžovatele se s odůvodněním usnesení městského soudu v podstatných částech argumentačně míjí. Městský soud stěžovateli nebránil, aby uplatnil veškerá tvrzení o svých majetkových poměrech, včetně vyčíslení nákladů na vedená správní a soudní řízení atd. To ovšem stěžovatel ke své tíži neučinil. Z jím doložených informací přitom nevyplývá, že by mu jeho situace bránila soudní poplatek uhradit, resp. že by požadavek na jeho uhrazení představovalo nepřekonatelnou překážku pro přístup k soudu.

[12] Městský soud stěžovateli dále vytkl, že poukázal na „širokou škálu zásahů“, přičemž neuvedl, o jaké konkrétní zásahy se jedná a jakým způsobem mu znemožňují pravdivě a úplně tvrdit a prokázat jeho majetkové poměry. Pokud tak stěžovatel činí až v řízení o kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud k těmto skutečnostem nemůže přihlédnout. Povinností stěžovatele bylo uvést všechny tyto okolnosti v řízení před krajským soudem, k čemuž byl vyzván a náležitě poučen. Usnesení městského soudu je podrobeno pouze omezenému přezkumu ze strany Nejvyššího správního soudu; princip úplné apelace se zde neuplatní. Jinými slovy, stěžovatel obecně nemůže uvádět nové skutečnosti a důkazy až v řízení před Nejvyšším správním soudem (§ 109 odst. 5 s. ř. s.).

[13] Nejvyšší správní soud nad rámec výše uvedeného uvádí, že stěžovatel si rizika, že s žádostí pravděpodobně neuspěje, musel být vědom, neboť již v minulosti u NSS neuspěl s obdobnými kasačními stížnostmi (viz rozsudky ze dne 29. 6. 2016, čj. 6 As 101/2016-35; ze dne 7. 6. 2017, čj. 6 As 86/2017-32; ze dne 10. 4. 2017, čj. 7 As 85/2017-15).

[14] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že městský soud rozhodl o neosvobození stěžovatele od soudních poplatků v souladu se zákonem. Z výše popsaných důvodů vyhodnotil kasační stížnost jako nedůvodnou a zamítl ji v souladu s § 110 odst. 1, větou druhou, s. ř. s.

[15] V podání ze dne 4. 7. 2017 a ze dne 13. 7. 2017 požádal stěžovatel o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. O tomto návrhu Nejvyšší správní soud nerozhodoval, neboť bez prodlení ve věci činil procesní úkony a rozhodl o skončení řízení, čímž odpadl důvod návrhu.

IV. Náklady řízení

[16] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl NSS podle ustanovení § 60 odst. 1, 7 s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti; žalovanému žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. července 2017

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu